

PRIKAZ INOSTRANOG ČLANKA

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ EIOPA O FINANSIJSKOJ STABILNOSTI

Slaba ekonomska perspektiva, narasli ekonomski disbalansi i izvesnost prolongiranja niskih kamatnih stopa stvaraju vrlo negativne srednjoročne izgledе za finansijsku stabilnost osiguravajućeg i penzijskog sektora. Mada stope profitabilnosti i kapitala osiguravajućih društava generalno ostaju na zadovoljavajućem nivou, trenutna regulatorna mreža (Solventnost I) ne dozvoljava supervizorima da steknu celovit uvid i da adekvatno nadziru relevantne tržišne i kreditne rizike. Profitabilnost reosiguravača u narednim mesecima najverovatnije će ostati pod pritiskom usled viška kapaciteta na tržištu i umanjene potražnje za uslugama reosiguranja, kao rezultat slabih globalnih makroekonomskih pokazatelja. Od 2011. godine, institucije za obavezne penzijske fondove (IORPs), usled smanjenih prihoda, suočene su sa zabrinjavajućim padom prilikom obezbeđivanja sredstava.

Evropska agencija za osiguranje i penzije (EIOPA) objavila je 14. decembra drugi polugodišnji izveštaj za 2012. godinu o finansijskoj stabilnosti sektora osiguranja i institucija za obavezne penzijske fondove (IORPs) u Evropskoj ekonomskoj zoni (EEA). Evropsku ekonomsku zonu čini 27 država članica Evropske unije, uz Island, Lihtenštajn i Norvešku, a EIOPA je nezavisno savetodavno telo u službi Evropskog parlamenta i Saveta Evropske unije, ustanovljeno u okviru reformisanja strukture nadzora finansijskog sektora u EU, zarad obezbeđivanja transparentnijeg tržišta, zaštite osiguranika i korisnika penzijskih fondova.

EIOPA u izveštaju navodi da bi se finansijska postojanost evropskih osiguravajućih i penzijskih sektora mogla suočiti s vrlo negativnim izgledima na srednji rok zbog makroekonomskih neizvesnosti i krhkog stanja finansijskih tržišta. Uprkos skorašnjim pozitivnim znacima u pogledu zauzdavanja cena, aktivnostima Evropske centralne banke i koordinisanim političkim inicijativama, rizici po finansijsku stabilnost ostaju veliki. To je naročito značajno kad se u obzir uzme sve izvesnija dugotrajnost niskih kamatnih stopa u nekoliko globalno relevantnih tržišta, uz nestalno tržište kapitala.

Uopšteno, u delatnosti osiguranja uočava se rast premije, mada iznosi variraju od kompanije do kompanije. Profitabilnost preduzeća ostaje relativno stabilna i stope kapitala prema Solventnosti I i dalje su na prihvatljivom nivou. Ipak, time se ne bi trebalo zadovoljiti, s obzirom na to da Solventnost I nije osetljiva na tržišne, niti na kreditne rizike. Na taj način, supervizorima se uskraćuje uvid u celovitu sliku o predmetnom tržištu i kreditnim rizicima kojima su preduzeća izložena.

Profitabilnost reosiguravača u predstojećim mesecima najverovatnije će ostati pod pritiskom, usled viška kapaciteta na tržištu, koji stoje naspram smanjene potražnje za uslugama reosiguranja. To je posledica slabih globalnih makroekonomskih pokazatelja. Gubici uzrokovani prirodnim katastrofama u toku prvih devet meseci 2012. godine bili su relativno umereni, mada je ovaj trend narušen zbog izuzetno velikog područja pogođenog uraganom „Sendi“, koji je pustošio zemlju u poslednjem kvartalu 2012. godine. Početne procene variraju, ali jedna provizorna procena predviđa gubitke do 52 milijarde dolara, uz oko 200.000 zahteva osiguranih za naknadom štete od vetra, kao i 20.000 po osnovu šteta od poplava.

Analiza podataka institucija za obavezne penzijske fondove (IORPs) pokazuje zabrinjavajući pad u pogledu obezbeđivanja finansiranja, naročito kod većih penzijskih fondova sa utvrđenim naknadama, poput onih u Velikoj Britaniji i Holandiji. Britanska statistika trenutno beleži nivo finansiranja ispod 80 procenata. Glavni faktor u ovim trendovima jesu niski prihodi, budući da niske diskontne stope uvećavaju tržišnu vrednost obaveza. U dugoročnoj perspektivi, produženje dugovečnosti penzionera takođe će se negativno odraziti na obezbeđivanje finansiranja u budućnosti.

Gabrijel Bernardino, predsedavajući EIOPA, smatra da uprkos svim pozitivnim tendencijama na finansijskim tržištima, kao i usaglašenim akcijama na tom polju, rizici po finansijsku stabilnost ostaju vrlo visoki. Bernardino tvrdi da je u uslovi- ma koje propisuje Solventnost I teško zadržati fokus na ovim rizicima. U tom smislu, jasan i realističan vremenski okvir za implementaciju Solventnosti II predstavljao bi vrlo ozbiljnu podršku finansijskoj stabilnosti u Evropi, smatra predsedavajući EIOPA.

Izvor

- EIOPA, EIOPA publishes its second half-year Financial Stability Report, 14 December 2012, https://eiopa.europa.eu/fileadmin/tx_dam/files/pressreleases/2012-12-14_Financial_Stability_Report_December_2012.pdf

Preveo i priredio: **Miloš M. Petrović, LL.M.**